

મોક્ષ માર્ગ ધર્મ કી જય

ધ્યાનમૂલં ગુરોમૂર્તિઃ પૂજામૂલં ગુરોઃ પદમ્ ।
મંત્રમૂલં ગુરોવાક્યં, મોક્ષમૂલં ગુરોઃ કૃપા ॥

ૐ પરમાત્માને નમો નમઃ
ૐ અખંડાનંદ કી જય
સદ્ગુરૂ વલ્લભરામ મહારાજ કી જય
સદ્ગુરૂ રમુજીલાલ મહારાજ કી જય

પરમાત્માનું ભૂતિમાં પ્રેરણા આપતું માસિક

ચેતવણી

વર્ષ-૧૫, અંક-૦૮, સંવત ૨૦૭૫ શ્રાવણ વદ ૧૧
પ્રસિધ્ધ તા. ૨૭-૦૮-૨૦૧૯ મંગળવાર
છુટક નકલ રૂ. ૬-૦૦, વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૭૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095
Postal Regd. No. GAMC-1507/2015-2017 Valid up to 31-Dec-2017
Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month
Licence to post without Prepayment No.
CPMG/GJ/129/2015-17 Valid upto 31-12-2017

જ્ય પરમાત્મા

યદીયા વિમલા વાણી પરમાણૂં પુનાતિ ય ।
યદીય ઉપદેશશ્ચ કુરુતો યોગદર્શનમ્ ॥
સ્વીયસંકલ્પયોગેન શિષ્યદોષોથ્યયં સદા ।
વિનાશય યો દદાત્યત્ર તેભ્યસ્તારકમંત્રકમ્ ॥
તનોતિ તેના મંત્રેણ મુકિંત સાયુજ્યનામિકામ્ ।
તસ્થાસ્તુ સદ્ગુરોદિવ્યં ચરણં શરણં મમ ॥

જેમની વિશુદ્ધ વાણી પરમાણુઓને પવિત્ર કરે છે, જેમનો ઉપદેશ યોગનું દર્શન કરાવે છે, પોતાના સંકલ્પથી જેઓ શિષ્યોના સર્વદોષો નિવારી તારક મંત્ર આપી સાયુજ્ય મુક્તિ અપાવે છે, તે સદ્ગુરુનું દિવ્ય ચરણ મારું શરણ હો.

યદ્વાયઃ શ્રવણેનાશુ પ્રભૌ પ્રેમ પ્રવર્ધતે ।
જાયતે સુદંટા શ્રદ્ધા વિભુમાર્ગોડવલોકયતે ॥
હૃદયે શાન્તિપીયૂષં યત્કૃપાતઃ પ્રવર્તતે ।
રમૂજિગુરુદેવં તં સર્વદા નિર્મલ નુમઃ ॥

જેમની વાણીના શ્રવણથી પ્રભુમાં જલદી પ્રેમ વધે છે, શ્રદ્ધા સુદંટ થાય છે, પ્રભુનો માર્ગ દેખાય છે, જેમની કૃપાથી હૃદયમાં શાન્તિનું અમૃત પ્રવૃત્ત થવા માંડે છે તે નિર્મલ એવા ગુરુદેવ રમુજીલાલને અમો સર્વદા પ્રણામ કરીએ છી.

જેમ દર્દ વિના ડોક્ટર આવતા નથી અને શ્રમ વિના ધન મળતું નથી તેમ રુકમણીનું દર્દ જાણી ભગવાન તુરત વિદુર્ભ દેશમાં પહોચી ગયા. ત્યાં રુકમણીના સ્વયંવરની તૈયારી થઈ રહી છે અને બધાનો વિચાર તેને શિશુપાળ સાથે પરણાવવાનો છે. રુકિમણી શ્રીહરિના આગમનની રાહ જોઈ રહી છે. વિવાહની વચ્ચે માત્ર એકજ રાત્રિ છે, છતાં સંદેશ લઈ જનાર બ્રાહ્મણ કે કૃષ્ણપ્રભુ કોઈ જ ન આવ્યા. શ્રીકૃષ્ણે શું મારામાં કોઈ દોષ જોયો હશે? આવા અનેક વિચારો કરતી રુકિમણી રાત્રિ ગુજારતી હતી. શિષ્યને પણ જ્યારે આત્મસાક્ષાત્કાર થતો નથી ત્યારે આવા જ વિચાર આવ્યા કરે છે અને તેને એમ લાગે છે કે, ગુરુએ મને આત્માનો અનુભવ ન આપ્યો તેથી શું હજુ મારામાં કોઈ દોષ રહી ગયેલ હશે? અહીં શ્રીકૃષ્ણ પ્રભુ એટલે પરમેશ્વર અને સંદેશ વાહક બ્રાહ્મણ એટલે ગુરુ સમજવાના છે. રુકિમણી ઉપર વિચાર કરતી હતી, તે સમયે બ્રાહ્મણે આવીને કહ્યું કે :- શ્રીકૃષ્ણ અહીં આવી ગયા છે અને હરણ કરવા કહેલ વચન સંભળાવ્યું આથી રુકિમણી અત્યંત આનંદ પામી અને તે બ્રાહ્મણને બીજી કોઈ વસ્તુ આપવા યોગ્ય ન દેખતાં માત્ર પ્રણામ કર્યાં.

આવી સમાધિભાષા યા અટપટીભાષા સમર્થ ગુરુદેવજ સમજાવી શકે છે. તે સિવાય પંડિત યા વિદ્વાન લોકો આવી ભાષા વિવેકપૂર્વક સમજાવી શકતા નથી. ગુરુદેવનું સાચું કર્તવ્ય શું છે અને શિષ્યે કેવી રીતે વર્તવાનું છે? તે ઉપરનું રુકિમણીનું દષ્ટાંત રજૂ કરે છે.

કમ. ૬૯ - પ્રભુ - ગુરુના કૃપાપાત્ર બનવા વિષે

શિષ્ય : શિષ્યોથી પ્રભુ - ગુરુના પૂર્ણ કૃપાપાત્ર ક્યારે થવાય? તે દષ્ટાંત સહિત સમજાવો.

વ્યાસ : આ વિષય પ્રથમથી જ દષ્ટાંત દ્વારે સમજાવીએ છીએ. તે ઉપર પૂર્ણ ધ્યાન આપો. એક સમયે વેદવ્યાસ પોતાના અનેક શિષ્યોને તથા એકવીસ પદ્મ શિષ્યોને અને શુક્રદેવને ભાગવતનું અધ્યયન કરાવી રહ્યા હતા, ત્યારે વેદવ્યાસે આત્મલક્ષ્યમાં આવી જઈને સર્વને સંબોધીને કહ્યું કે :- મેં તમને ભાગવતાદિનું ગૂઢ રહસ્ય સમજાવ્યું છે અને આત્મ સાક્ષાત્કારના માર્ગે આગળ ચઢાવું છું હું મારા આત્મ હિતાર્થે પોતાના કાર્યમાં સમય ન ગુજારતાં તમારી જ્ઞાન સેવામાં મારું સત્કર્મ છોડી સમય ગુજારું છું. તેનો બદલો મને શું આપશો? કેટલાક શિષ્યોએ કહ્યું :- અમે આપની જીવનભર સેવા કરીશું. વ્યાસે કહ્યું :- મારે કોઈની પાસે સેવા કરાવવાની અપેક્ષા નથી અને મારા દેહની સેવા કરે શું વળે? કેટલાકે કહ્યું :- આપના ભાગવત જ્ઞાનનો પ્રચાર અમે કરીશું. વ્યાસે કહ્યું :- પ્રચારથી કાંઈ કલ્યાણ સધાતાં નથી. પદ્મ શિષ્યોમાંના કેટલાકે કહ્યું :- અમો જીવનપર્યંત આપની સાથે રહીશું. કેટલાકે કહ્યું :- અમો ભવોભવ આપની સાથે રહીશું ત્યારે વ્યાસે કહ્યું :- તેથી તમો મને શું શાંતિ પહોચાડશો? કેટલાક શિષ્યોએ કહ્યું :- આપના આત્માના મોક્ષ પહેલાં અમે અમારો મોક્ષ ઈચ્છતા નથી. વ્યાસે કહ્યું કે :- આ શિષ્યધર્મ છે પણ મારું ઈચ્છિત મને મળતું નથી. છેલ્લે શુક્રદેવે કહ્યું :- આપના ભાગવતના અધ્યાત્મજ્ઞાનનો ઉપયોગ પ્રચારમાં ન કરતાં કલ્યાણ ચાહનારના કલ્યાણ માટે કરીશું અને આપના મૃત્યુબાદ આપના ઈચ્છિત શિષ્યોના મોક્ષ માટે મારા આત્માના કલ્યાણના સાધનરૂપે મારી પાસે પુણ્યબળ ન રહે ત્યાં સુધીનું પુણ્યનું છેલ્લું બિંદુ ખર્ચીને પણ આપના ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાનથી આપના શિષ્યોનો મોક્ષ કરીશ. છતાં મારામાં અહંકારનો અંશ ન આવવા દેતાં પૂર્ણ શિષ્યભાવ ટકાવી રાખી આપના વતી કાર્ય કરીશ. એ વચન સિવાય આપને આપવા યોગ્ય અમારી પાસે કાંઈ જ નથી.

આવા શુક્રદેવના ઉત્કૃષ્ટ વચનો સાંભળી વેદવ્યાસના અંતરમાં સ્નેહની ભરતી આવી અને તેના નિશાનરૂપે પ્રેમના અશ્રુબિંદુઓ ખરી પડ્યાં અને વ્યાસે કહ્યું કે:- “ તથાસ્તુ ! ” આ પ્રસંગ ઉપર ભાગવત પરની ટીકામાં શ્રીધરસ્વામી લખે છે કે:- સાચો ગુરુધર્મ પાળનાર ગુરુ કદાચ હજાર મળી શકે છે પણ સર્વોત્કૃષ્ટ શિષ્યધર્મ પાળનાર ફક્ત એક જ શિષ્ય મળવો અતિ કઠિન છે, કેમ કે જેમ રુકિમણીને બ્રાહ્મણ ને આપવા યોગ્ય કાંઈ ન લાગવાથી તે વખતે કેવળ નમી જ પડી અને પાછળથી તે બ્રાહ્મણને પુષ્કળ દ્રવ્ય આપ્યું તે રીતે ગુરુના મહાન કાર્ય માટે શિષ્ય ગુરુને સર્વસ્વ આપી દે તો પણ ઓછું છે. તે માટે શ્રીગુરુદેવ કબીરજીએ કહ્યું છે :-

“ સાહેબ સબકા એક હૈ, સાહેબકા કોઈ એક;
લાખોમેં તો ન મિલે, કરોડમેં કોઈ એક”

પરંતુ ગુરુની મહત્તા ક્ષુલ્લક (તુચ્છ યા થોડું) માયાવી ધન ઈત્યાદિ વસ્તુના દાનને બદલે આત્માનાં દાન સ્વીકારવામાં છે. એક દિવસે ગુરુ નાનકે ઉપરોક્ત ગુરુદક્ષિણાનું વિવેચન કર્યું અને પોતાના શિષ્યોને કહ્યું કે:- ધર્મધિ મુસ્લિમ બાદશાહોએ અને જનતાએ આપણને ગમે તે ભોગે ધર્મ ત્યજાવવા પ્રયત્ન કર્યો તે વચ્ચે અનન્ય સંકટો સહીને મેં તમને સ્વધર્મનું રક્ષણ અને પાલન કરતાં શીખવી કલ્યાણના માર્ગે ચઢાવ્યા છે. તેનો બદલો આ સભામાં બેઠેલા કોઈ શિષ્ય આપી શકે તેમ છે? આથી કેટલાક મુંઝાઈ ગયા, કેટલાક જાન બદલે જાન લેવાની પ્રતિજ્ઞા કરવા લાગ્યા, કેટલાક પોતાનું સર્વ ધન, માલ ,મિલકત આપી દેવા તૈયાર થયા. આ હકીકત સાંભળી એક ગરીબ વૃદ્ધ રોગપીડિત શિષ્યનું હૃદય ભરાઈ આવ્યું અને તેની આંખમાં ચોધાર આંસુ આવી ગયાં. તેને એમ લાગી આવ્યું કે:- દરેકે પોતાની યથાશક્તિ આપવાનું જણાવ્યું પણ તે ગુરુના મહિમાને છાજતું નથી, છતાં દરેકે આપવાનું કહ્યું છે. તેમ છતાં હું કાંઈજ આપી શકતો નથી. તેથી ઉઠીને તેણે ગુરુના ચરણમાં માથું મૂકીને ખૂબ રડવામાંડયું. ત્યાં વિરાજેલ (શોભતા) અન્ય જિજ્ઞાસુઓએ તથા શ્રીનાનકે તેમને શાંત કરી બેસાડયા, આશ્વાસન આપ્યું અને ગુરુનાનકે કહ્યું કે :- તમોએ મને પગે લાગીને તમારું માથું આપી દીધું છે. એટલે બીજાઓ કરતાં તમોએ શ્રેષ્ઠ આપ્યું છે. આ પ્રમાણે સમર્પણની શ્રેષ્ઠ ભાવના અર્વાચીન સમયમાં વિસરાતી ગઈ છે. હાલના અનેક ભક્તોએ માત્ર ભજન કીર્તનમાં જ ધ્યાન આપ્યું છે પરંતુ સમર્પણને ભૂલી ગયા છે. પુત્ર જનમતાની સાથે જ પોતાના પિતાને સમર્પણ થઈ જાય છે. અને સ્ત્રી લગ્ન કરીને પોતાના પતિને સમર્પણ થઈ જાય છે. તેથી તેઓને પિતા અને પતિની મિલકતમાંથી વારસો મળે છે. રોતાં રોતાં ભક્તિ કરનારા અને અચકાઈ અચકાઈને સમર્પણ કરનારા કોઈ ભક્ત પ્રભુ-ગુરુના પૂર્ણ કૃપાપાત્ર બનતા નથી.

વિભીષણે રામને કહ્યું કે :- “ હે રામ ! હું આપનો છું.” આટલુંજ કહેવાથી રામે વિભીષણને સોનાની લંકા આપી દીધી. અર્જુન જ્યારે જ્યારે યુદ્ધમાં હારવાની પરિસ્થિતિ પર આવતો ત્યારે પ્રભુની સ્તુતિ કરતો કે :- “ પ્રભુ! હું આપનો છું.” આટલું કહ્યાથી પ્રભુ અર્જુનને જીતાડતા હતા. વૃંદાવનને રસ્તે ચાલ્યાજતો અંધ(લંપટ છતાં) બિલ્વમંગળ ખાડામાં ગોથાં ખાવા માંડયો ત્યારે તેણે પ્રભુને પોકાર કર્યો કે :- “ હે હરિ! હું આપનો છું.” ત્યારે પ્રભુએ સુકુમાર બાળક બની ચાલો વૃંદાવનનો રસ્તો બતાવું કહી વૃંદાવન લઈ ગયા. આ

રીતે “ હું આપનો છું ” એ શબ્દોમાં કેટલું વહાલ ભર્યું છે! તે અંતરથી બોલનાર અને અંતરનો અવાજ સાંભળનાર જ સમજે છે. આ ટૂંકા શબ્દો ઠેર ઠેર બોલાય છે પરંતુ હૃદયના ઉમળકાથી (વહાલ-હેતના ઊભરાથી) અને સાચી સમર્પણ (અર્પણ કરવું તે) ભાવનાથી બોલવા અઘરા છે. ભક્ત પ્રભુના દ્વારા “ હું તમારો છું ” કહે છે. પરંતુ પ્રભુએ આપેલી લક્ષ્મીમાંથી માત્ર પાઈ કે પૈસો દેવસ્થાનમાં નાંખે છે. અને બીજું બધું સગ્રહી રાખે છે. શિષ્યો ગુરુને પણ “ હું તમારો છું ” કહે છે, પણ શિષ્યો બહુ તો ગુરુને ભોજન કરાવે છે, વસ્ત્ર આપે છે યા જુજ ધન આપે છે પણ આપવા યોગ્ય આત્માનું દાન કોઈજ આપતા નથી. તેથી ગુરુદ્વારા અનેક શિષ્યો આવે છે, પણ કૃપાપાત્ર માત્ર થોડા જ થઈ શકે છે. પતિ પોતાનું સર્વસ્વ સ્ત્રી ને આપી દે છે પરંતુ સ્ત્રી ભાગ્યેજ એવા પવિત્ર શબ્દો બોલી શકે છે કે:- “ સ્વામી! હું આપની ચરણ-કિંકરી (ચરણની ચાકરડી) છું.” પુત્રોને પાળી પોષીને બાપ અનેક દુઃખે અને મહેનતે સાચવેલ મોંઘી મિલકતો આપે છે. પણ “હે પિતા! હું આપનો આજ્ઞાપાલક પુત્ર છું ”, એમ કહેતાં પુત્રને ભાગ્યેજ આવડે છે. દુઃખો વેઠીને પેદા કરી સાચવીને જાળવી રાખેલા દાગીના પૂર્ણ હેતથી સસરાજી પુત્રવધુને આપે છે પણ “ અમે આપના બાળક અને આજ્ઞાંકિત છીએ અને આપની સેવા એ અમારું જીવન વૃત્ત છે” એમ કહેતા પુત્રવધુને આવડવું અતિ મોઘું છે. કેમકે દરેકમાં અહંભાવના મિથ્યા ધિક્કારવૃત્તિ અને વગર મહેનતે મેળવવાનું લક્ષ્ય છે, છતાં સત્ય સમર્પણ આવડતું નથી, પરંતુ જો તે આવડે તો હૃદય પરના મોટા ખંભાતી તાળાને ઉઘાડી નાખનારી સેવા અને સમર્પણની નાની સરખી છતાં મોંઘી ચાવી એટલું કાર્ય કરી નાંખે કે વડિલોના કાળજામાં સંતાઈને બેઠેલા શાંતિના અને સંતોષના સાગરને છલકાયા વિના અને બાળકોને સર્વસ્વ સોંપી દીધા વિના રહી શકાય જ નહિ. આ જ પ્રમાણે ગુરુ અને શિષ્યે સમજવાનું છે.

વેદાંતમાં આત્મ સાક્ષાત્કારના સાધનોમાં પહેલું સાધન વિવેક છે. એટલે નિત્ય અને અનિત્ય વસ્તુની પાકી સમજણ હોવી જોઈએ. તે રુકિમણીને સંપૂર્ણ સમજણ હોવાથી તેણે અનિત્ય પતિ સાથે ન વરવાનું પસંદ ન કરતાં નિત્ય પતિ પ્રભુનેજ વરવાને તેનું ચિત્ત એકાગ્ર થયું હતું. કેમ કે સંસારના પતિ પત્નીની હયાતી સુધી જીવિત હોતા નથી તેથી જીવનભર પતિસેવા થઈ શકતી નથી અને તેનું સુખ મળતું નથી. જો પૂર્વભવની દૃષ્ટિએ જોવામાં આવે તો સંસારમાં તમામ પતિ પત્ની ને એક પતિ મૃત્યુ પામતાં, પૂર્વભવના બાકી રહેલ બીજા પતિને વરવું પડે છે. અને એક પતિને પોતાનો પૂર્વભવ ત્યજી દીધેલ પત્નીને આ ભવે પોતાની પત્ની બનાવવી પડે છે. આ રીતે સ્ત્રી પહેલાં મરે તો પૂર્વજન્મનો પતિ હયાત હોતાં તેને બીજા જન્મમાં બીજો પતિ કરવો પડે છે અને પુરુષ પહેલાં મરે તો પહેલા જન્મની પત્ની હયાત હોતાં તેને બીજા જન્મમાં બીજી પત્ની કરવી પડે છે તેથી એક ભવમાં બે ચાર ભવ થાય છે. માટે આવી મુશ્કેલી અટકાવવા ભગવાનને જ પતિ બનાવવા રુકિમણીએ પસંદ કર્યું.

આત્મ સાક્ષાત્કાર કરવાની ઘણા શિષ્યો ઈચ્છા રાખે છે છતાં સંસારની વાતો અને સગાં સ્નેહીઓનો પ્રેમ તથા તે પ્રત્યેની મમતા ભૂલી શકાતી નથી. તેથી જ્ઞાની અને સમર્થ ગુરુને તેવા શિષ્યોને ઊંચમાર્ગે ચઢાવવાનું કાર્ય મુશ્કેલ થઈ પડે છે. જ્યારે અર્જુને વિરાટ (મોટું-ભવ્ય-અતિ વિશાળ) સ્વરૂપના દર્શન કરવાની ઈચ્છા જાહેરકરી ત્યારે યોગેશ્વરકૃષ્ણે

કહ્યું કે:- તું મને આ ચક્ષુવડે શી રીતે જોઈ શકીશ? ત્યારે અર્જુને કહ્યું કે :- મારામાં આપને જોવાની કોઈ શક્તિ નથી. ત્યારે કૃષ્ણે કહ્યું કે:- અલૌકિક જ્ઞાનદર્શન યાને ઈશ્વર સાક્ષાત્કાર યા આત્મસાક્ષાત્કાર માટે ચર્મચક્ષુ કામ આપતા નથી એટલા માટે ભગવત્ વિભૂતિ દર્શન કરાવવા ભગવાને અર્જુનને દિવ્યદ્રષ્ટિ આપ્યા પછી પોતાના વિરાટરૂપના દર્શન કરાવ્યા. આ રીતે ગુરુ જ્યાં સુધી શિષ્યના ચર્મચક્ષુઓને બંધ કરી આત્માના દિવ્ય ચક્ષુઓ ઉઘાડી નાંખી આત્મજ્યોતિને ઉત્થાન (ઉદય યા જાગૃતિ) ન કરાવે ત્યાં સુધી તેઓ પરમકલ્યાણની પરમસાધના સાધી શકતા નથી. કેટલાક શિષ્યો ગુરુની પરમકૃપાથી આત્મચક્ષુઓ દ્વારા શ્રેષ્ઠ દર્શન કરી શકે છે પણ તે પછી દૈહિક ભાન આવતાં આત્મભાન વિસ્મૃત (ભૂલી જવાયેલું) થઈ જાય છે. તેથી કેટલાકને આત્મસાક્ષાત્કાર કરેલ હોવા છતાં તે નહિ કરી શક્યાની શંકા રહે છે. સંસારના જીવો સંસારમાંનું લક્ષ્ય ભૂલતા નથી, તેથી શ્રીકૃષ્ણે અર્જુનને અને ઉદ્ધવને કહ્યું હતું કે :- સગાનો સ્નેહ છોડી દો. પણ તે કામ તેમને અધરું લાગતું હતું. પરંતુ ગોપિકાઓ (વૃંદાવનની કૃષ્ણભક્ત ગોવાળણ) અને રુકિમણી પ્રભુ સમીપે જતાં કોઈપણ સગાસ્નેહી તથા પતિ, પુત્ર આદિ આવતાં ન હતાં અને કોઈમાં તેમનું લક્ષ્ય રહેતું ન હતું. તેથી તેમને ભગવાનમાં અનન્ય ભાવ ઉત્પન્ન થઈ પ્રેમલક્ષણા સમાધિ આપોઆપ થતી હતી. આથી એક વખતે ભગવાને રુકિમણીને કહેલ છે કે:- જીવને સંસારનું તથા ધન-સંપત્તિનું સુખ મળતું હોય તે છોડીને અમારા ઉપર પ્રેમ કરે એવા ભક્ત જીવ વૈકુંઠ અને અક્ષરધામમાં (જુઓ પ્ર.દ.નં.૩૫/૩૦) બહુ જ ઓછા છે. પરંતુ તમારો ત્યાગમય પ્રેમ અતિદિવ્ય અને અદ્ભૂત છે, તેથી તમારા પ્રેમનો પૂરો બદલો હું કોઈરીતે વાળી શકું તેમ નથી.

કમ.૭૦ - આત્મસમર્પણથી ગુરુના આશિષ ફળે છે-

શિષ્ય: શિષ્યને ગુરુના આશિષ ક્યારે ફળે છે? આત્મસમર્પણનો અર્થ શું થાય છે? તે જણાવો.

વ્યાસ : શાસ્ત્રકારોએ શિષ્યો માટે કહ્યું છે કે :- “ મંત્ર મૂલં ગુરોર્વાક્યં મોક્ષ મૂલં ગુરુકૃપા. ” એટલે ગુરુએ આપેલા મંત્રના જાપ કરવાથી ગુરુકૃપા મળતી નથી, તેમજ ફળતી નથી પરંતુ ગુરુવાક્ય પાલન કરવાથી ફળે છે એટલે મોક્ષ પ્રાપ્ત થાય છે. વિદ્યા અને જ્ઞાન ગુરુના મુખથી માત્ર મળી શકે છે, પરંતુ જ્યારે તેમની આજ્ઞાનું અનન્ય ભાવથી પાલન થાય ત્યારે જ ફળે છે. જેમ આંબાને મહોર આવે છે, કેરીના કણ બેસે તે મળ્યું કહેવાય, પણ તે કણ મોટા થઈ કેરીની સાખ પડીને કેરીઓ મળે ત્યારે તે કેરીઓ ફળે છે તેમ કહેવાય છે; તેમ ગુરુઆજ્ઞા નું ફળ મોક્ષ છે. તે જ્ઞાનથી, ધ્યાનથી કે મંત્રથી પૂર્ણ નહિ પણ સામાન્ય રીતે મળે છે ખરું, પણ જ્યારે ગુરુના અંતરનો આશીર્વાદ મળે ત્યારે તે જ્ઞાન ફળે છે એટલે સફળ થાય છે. મળેલું લાખગણું હોય પણ જ્યાં સુધી ફળદાયી ન બને ત્યાંસુધી શું કામનું? વિદ્યા અને જ્ઞાન વિનયથી મળે છે પણ વિવેક અને સેવાથી ફળે છે. જેમ ભરતને સાચી સેવાથી રામની કૃપાપાત્રતા મળી તથા ફળી હતી. જેમ શિષ્યને ગુરુસેવા અને આજ્ઞા પાલકતાથી ગુરુ આશિષ ફળે છે, તેમ પ્રત્યેક આત્માને નિરહંકાર ભાવથી અને વિનયથી આત્મચેતના મળે છે, પરંતુ આત્માનું પ્રભુમાં સમર્પણ કરાય ત્યારે જ તે ચેતના ફળે છે.

“ આત્મસમર્પણ ” એટલે અહમતત્વ-મમત્વના તમામ માર્ગો બંધ થઈ જાય, હું ને મારું જે કહેવાતું હોય તે તમામ પ્રભુનું છે, તેના ઉપર મારો કોઈ હક નથી એમ માની જે સર્વસ્વ પ્રભુના ચરણ-શરણમાં સોંપી, સર્વ સંચાલન પ્રભુને હાથ સોંપી દે, તેનું નામ “ સમર્પણ ” છે.

સમર્પણ વિષે મહર્ષિ વેદવ્યાસ જણાવે છે કે :- “માયાવી મોહ અને આશાના તારો મોક્ષ સુખ ઈચ્છનારે સર્વદાને માટે તોડી નાંખવા જોઈએ, જોતેમ ન બને તો ધર્માનુષ્ઠાન (ધર્મની ક્રિયા કરતી વખતે) વખતે તોડી નાંખવા જોઈએ, છતાં પણ જો તેમ ન બને તો આત્મસમર્પણ કરતી વખતે જ્ઞાની , અજ્ઞાની સર્વ આત્માએ મોહ અને આશાના તમામ તારો તોડી નાંખીને આત્માનું પરમાત્મશરણમાં સમર્પણ કરવું. આત્મજ્યોતિ બ્રહ્મતત્વે પોતાનું અને પોતાના આત્માનું અખંડ આનંદ સમક્ષ એવી રીતે સમર્પણ કરવું કે :-જેમાં આત્માનો કોઈ અહમભાવ કે આશા -તૃષ્ણાનો સંબંધ રહેલો ન હોય, પણ બ્રહ્મત્વ બુદ્ધિથી પરમબ્રહ્મમાંઆત્મબ્રહ્મનું સમર્પણ કરવું તે જ આત્માની સર્વોત્કૃષ્ટ (સૌથી ઉત્તમ યા શ્રેષ્ઠ) “સમાધિ ” અને “શરણગતિ” છે. જેને આત્મસમર્પણ કરી બ્રહ્માત્મતત્વની ભેટ પ્રભુના ચરણે ધરતાં આવડ્યું તેનું એક નહિ પણ અનેક જન્મનું જીવન સાફલ્ય થયું અને જેને તે પ્રમાણે ધરતાં ન આવડ્યું તેનું જન્મજન્માંતરનું જીવન નિષ્ફળ ગયું એમ હું માનું છું.”

યોગ સાધકમાં સમર્પણની સાધારણ વૃત્તિ કે વલણ ઉત્પન્ન થાય એ સમર્પણ માટે બસ નથી, પરંતુ પ્રત્યેક સમયે સુખમાં અને દુઃખમાં, લાભમાં અને નુકસાનમાં, આનંદમાં અને શોકમાં, ઉદયમાં અને અસ્તમાં, ચડતીમાં અને પડતીમાં સમર્પણની આંતરવૃત્તિ જીવતી જાગતી જ્યોત જેવી જવલંત (પ્રકાશમાન યા ઝળહળતી) રહે અને તેમાં કોઈ કાર્યમાં અહમતત્વની કે મમત્વની કે સુખાભિલાષાની કોઈ કાલિમા (કલંદ યા અંધારું યા છાયા), મેશ (કાજળ) સહેજપણ પ્રવેશ ન કરે, તે માટે સાધકે દરેક કાર્ય પ્રભુને સમર્પિત (સમર્પણ કરેલું) કરતા રહેવું જોઈએ. કેટલાક લોકો આમાંથી દંભ શીખી જાય છે. અને લૌકિક કાર્ય કરતી વખતે યા ખાતી- પીતી વખતે, સૂતા-બેસતાં, ધ્યાન કરતા હોય તેવો દેખાવ કરે છે, પરંતુ સાચા સાધકે તે પ્રમાણે ન કરવું જોઈએ. દેહને અને દેહના પરિવારને નિભાવવા છે, કાર્ય કરતી વખતે કાર્યમાં અહમ રહિત નિઃસ્વાર્થ પ્રેમ અને રસ હોવો જોઈએ, કેમ કે માયા એ પણ પ્રભુનું સર્જન છે. તેના પ્રત્યે ધૃણા કરવાનો સ્વભાવ તે પણ પ્રભુકૃતિનો અર્થાત્ આડકતરી રીતે પ્રભુનો તિરસ્કાર છે. સ્ત્રી - પુત્રાદિ પણ પ્રભુદત્ત છે, પ્રભુની લીલા છે. તેના ત્યાગથી કાંઈ પ્રભુ મળી જવાના નથી. માટે યાદ રાખો કે :- માયા ખરાબ નથી પણ માયા પ્રત્યેનો મોહ ખરાબ છે. માટે માયાને ન મારતાં માયા પ્રત્યેના મોહને મારે તે જ “ સાચો સાધક ” છે. કોઈપણ વસ્તુનો ત્યાગ કરવાથી તેનું મમત્વ છૂટી જતું નથી પણ ત્યાજપનું આકર્ષણ વધે છે. માટે માયાથી દૂર ભાગો નહિ પણ માયાનો ગુણ તેનો મોહ છે. અને તે મોહ સર્પદંશરૂપી છે, તે દંશને દૂર કાઢી નાંખી જેમ મદારીઓ સર્પ સાથે ખેલ કરી સર્પને પાસે રાખવામાં નિર્ભયતા અનુભવે છે, તેમ માયાથી નિર્ભયતા અનુભવે તે જ “ સાચો ભક્ત ” છે. દૂર ખસવામા કાર્યરતા છે અને પાસે વસવામાં નિર્ભયતા છે. લૌકિક કાર્ય કરતી વખતે કોઈએ ધ્યાન કરવું ન જોઈએ કેમકે તેથી કામ માંથી ચિત્ત પાછું ખેંચાય છે એટલે કામ બગડે છે, પરંતુ આખો સમય પોતાના સર્વ કાર્યો જેને માટે છે, જેને તે સમર્પણ કરે છે તે

પ્રભુનું હરનિશ અંતરમાં સ્મરણ અગર તેમાંજ શ્રદ્ધા રહે અને કાર્ય કરવામાં પ્રભુ માટે કાર્ય કરું છું, સર્વસ્વ પ્રભુનું છે, સર્વમાં પ્રભુનું તત્વ છે, હું મારા પોતાના માટે જીવતો નથી પણ અન્યના હિતાર્થે યા પરમાર્થે જીવું છું. મને કાયર થઈ સંસાર વ્યવહારમાંથી ત્યાગી થઈ ભાગી જવાનો કોઈ હક અધિકાર નથી. મારી રક્ષા કરવાની જવાબદારી મારી નથી પણ જેને મારી પાસે કામ કરાવવું છે તેની છે. હું માત્ર દેવી આજ્ઞાનો પાલક છું. પ્રભુ-ગુરુના આદેશને પાલન કરવામાં મારું જીવન સાર્થકીય છે. મારે પ્રભુની પાસે કે ગુરુની પાસે આત્મોદ્ધાર સિવાય કાંઈ જ લૌકિક પદાર્થ માગવાનો નથી, આવી દૃષ્ટિ અને પ્રબળ ભાવના હોય તો જ “સાયું સમર્પણ” છે. સમર્પણ વિનાનું સ્મરણ પાળેલા પોપટ જેવું, માત્ર પટેલા પાઠ જેવું છે. સમર્પણ વિનાના સ્મરણમાં સત્ય, તત્વ અને ઓજસ હોતાં નથી, માટે પ્રથમ આત્મસમર્પણ કરવું, બીજું આત્માના અન્ય વિચારો અટકે ત્યારે પ્રભુનું સતત સ્મરણ કરવું, અને આશા અભિલાષા અને સુખોપભોગોનું વિસ્મરણ કરવું, તે સાધકની પ્રથમ પ્રક્રિયા (કાર્યપ્રણાલી યા રીત) છે. તે માટે કહ્યું છે કે:-

સનમનો રાહ

ખપી જવું પ્રેમમાં તારા, સમર્પણ એ હમે કહીએ;
 દફન થવું શેરીમાં તારી, હમારું સ્વર્ગ એ કહીએ. ખપી.... ટેક
 દરસ તારું શ્રવણ તારું, અને તુમાંજ ગુમ થાવું;
 પરમ પ્રજ્ઞાન ને મુક્તિ, ધરમ એને હમે કહીએ. ૧.
 સફર તારીગલીમાં તે શહનશાહી હમે કહીએ;
 રહેવું ચિંતને તારા, પરા ભક્તિ હમે કહીએ. ૨
 તું માં છે જે, તું છે જેમાં, પછી શું શોધવું તેને;
 ખબર નહીં એજ ગફલત છે, અગર અજ્ઞાન એ કહીએ. ૩
 શીખ્યા આ વેદની પડ્યા, બધું બ્રહ્માંડ સાક્ષીમાં;
 અસલ એ શબ્દ બ્રહ્માનો, પ્રભુવાણી હમે કહીએ. ૪.
 નિરાકારે રહે અંદર, મગર દર્શન ન દે દિલબર;
 કહીએ એ નફટ જીવતર, અગર મૃત્યુ અમે કહીએ. ૫
 ચરણ ચૂમતાં કપાવ્યું શિર, સનમના પ્રેમની ખાતર;
 સમર્પણ એ અમે કહીએ, પરા ભક્તિજ એ કહીએ. ૬
 પીધું જે જ્યોતિ પ્રીતિનું, નિરંજન નેતિ નેતિનું;
 ખરેખર વેદના સોગન, પ્રભુ એને અમે કહીએ. ૭
 દીવાનું ઘેલું તુંજ પ્રેમી, ત્વદર્પિત પ્રાણ તન મન ધન;
 ગુલામી કાયમી તારી, સનમનો રાહ એ કહીએ. ૮

ક્રમ.૭૧ - “ પરમશક્તિ નો ભેટો આત્મસમર્પણ કરાવે છે ”

શિષ્ય : ઝંકારમાં શુદ્ધ પરમગતિ (જુઆ પ્ર.દ.નંબર ૭) સુધી જવા છતાં જો એકાદ આશા-આકાંક્ષા કે અહમત્વનું સહેજ પણ બીજ બાકી રહ્યું હોય તો પોતાને પાછા આવવું પડે છે; તો આત્મિક શક્તિ, પરમશક્તિનો ભેટો કરી આપે છે કે સમર્પણ ?

-સમર્પણ એ જ પરમાત્માનો ભેટો કરાવે છે-

વ્યાસ : જ્ઞાન, યોગ અને ભક્તિરૂપી ત્રિવેણી ગંગાનું તત્વ રહસ્ય તે આત્મસમર્પણ છે. આત્મશક્તિથી આગળ વધી છેલ્લે આત્મસમર્પણ સિધ્ધ કર્યા વિના બધું ધૂળપર લીંપણ જેવું છે. તેથી વેદો, ઉપનિષદો અને દર્શનો કોઈપણ વસ્તુ લૌકિક કે અલૌકિક કોઈપણ કાર્યનું ફળ યા સિદ્ધિ પોતાને અર્પણ ન કરતાં દરેક કાર્ય બ્રહ્મને અર્પણ એટલે બ્રહ્માર્પણ કરીને કરતા આવ્યા છે. આધ્યાત્મિક શક્તિઓ સમયના વહન સાથે આત્માઓમાં ઓછી થવાથી તે વખતની જનતાના આત્મબળ પ્રમાણે મહર્ષિ વેદવ્યાસે ભાગવત્માં દરેક કાર્ય અને ફળ પોતાને ન મળતાં તેમજ કોઈએ ફળની અપેક્ષા ન રાખતાં તમામ માત્ર કૃષ્ણાર્પણ કરો. કેમ કે ફળની આંકાક્ષા બંધનનું અને અનેક જન્મો ધારણ કરવાનું મૂળ બતાવ્યું છે, ત્યારે ફલાકાંક્ષાનો ત્યાગ બંધનથી મુક્ત થવાનું અને પ્રભુ પ્રાપ્તિનું સાધન હોવાનું બતાવ્યું છે, કેમ કે પુરાણ ની જનતા બ્રહ્માર્પણ કરવાની શક્તિ ઓછી ધરાવતી હોઈ કૃષ્ણાર્પણ કરવાનું કહ્યું છે.

- દૃષ્ટાંત - (વેદવ્યાસજી એ સમજાવેલો મહાભારતનો સાર)

તદુપરાંત મહર્ષિ વેદવ્યાસે મહાભારતમાં સ્પષ્ટ ચિત્ર બતાવ્યું છે કે :- અર્જુન એક સામાન્ય વીર હતો, તેને કૃષ્ણપ્રભુએ કરુણા કરી મહારથી બનાવ્યો અને તે અર્જુન ના હાથે ઘણા સમર્થ મહારથીઓનો અને લાખો યોદ્ધાઓનો સંહાર કરાવેલો , પરંતુ તે વખતે અર્જુન પર કૃષ્ણની કૃપામય હસ્ત છત્રછાયા કરી રહ્યો હતો તેથી વિજય પ્રાપ્ત થયે જતો હતો, પરંતુ પછી કૃષ્ણ જતાં કૃષ્ણની કરુણા અને કૃપા ચાલ્યાં જતાં તે જ ગાંડિવધારી પાર્થ પોતાની પાસે તે જ ગાંડિવ ધનુષ્ય હોવા છતાં ચાર કાબાના હાથે લુટાયો અને બે યાદવ છોકરાઓએ દ્રારકા જતાં માર્યો, ત્યારે અર્જુન રાંડીરાંડ સ્ત્રીની માફક રુદન કરવા લાગ્યો કૃષ્ણની કૃપા હતી ત્યારે પોતાનાં કરેલાં પરાક્રમો અને આજે માર ખાવા વખત આવ્યો તે બન્ને સ્થિતિ સરખાવી પોતાની શક્તિ કૃષ્ણની પાછળ ચાલી ગઈ જોઈ નિસ્તેજ (તેજહીન યા ઝાંખા યા ફીકા) મુખે કલ્પાંત કરતો હતો.

તે દાખલો બતાવી મહર્ષિ વેદવ્યાસે માનવ માત્રને ગૂઢ બોધ આપ્યો કે:- તમારામાં કાંઈજ શક્તિ નથી, તમે કાંઈ કરવા શક્તિમાન નથી, સર્વ કાંઈ પ્રભુ-ગુરુની શક્તિથી જ તમે કાર્યો કરો છો. માટે અહમપદ ધારશો નહિ. જો સહેજપણ અહમ્ ધારણ કર્યું તો કૃષ્ણની કૃપા જતાં અર્જુનની જે હાલત થઈ તે કરતાં પણ તમારી બૂરી હાલત થશે. આ દાખલામાં મહર્ષિ વેદવ્યાસે ભાગવતનું રહસ્ય સર્વ કાંઈ કૃષ્ણને અર્પણ કરી દેવાનું જનતા જનાર્દનને સમજાવ્યું.

-શુક્રદેવજીએ સમજાવેલું ભાગવતનું રહસ્ય -

આ રહસ્યને ઉકેલમાં યોગી શુક્રદેવે પરીક્ષિત સમક્ષ ભાગવતનું સમજાવતાં કહ્યું કે :- જે દરેક કાર્યમાંથી પોતાનાપણું ખેંચીલે એટલે અહમ્-મમ દૂર કરાવે તે કૃષ્ણ છે. અર્જુન કૃષ્ણપ્રભુનો શરણગત (શરણે આવેલો) બન્યો હતો તેથી કૃષ્ણમાં તેની તમામ શક્તિ સમાઈ ગઈ હતી. અર્જુને પોતાના ઈચ્છાથી નહિ પણ કૃષ્ણની ઈચ્છાથી પ્રભુને ફળ સોંપીને યુદ્ધ કર્યું હતું અને ફળની આશા રાખ્યા વિના તેણે કૃષ્ણની ઈચ્છામાં પોતાની ઈચ્છા સમાવી કૃષ્ણાર્પણ કર્યું હતું, તેથી પરાજય દેખાવાં છતાં વિજય પામતો હતો. કેમકે કૃષ્ણ બીજાની શક્તિઓ ખેંચી લઈ અર્જુનને આપતા હતા. તે પ્રમાણે જ્યાં સુધી કોઈપણ આત્મા પ્રભુને કે

શ્રીકૃષ્ણને અગર સદ્ગુરુને આધિન ન થાય અને પ્રભુ ઈચ્છામાં પોતાની ઈચ્છા સમાવી પોતાનું આત્મસમર્પણ ન કરે ત્યાંસુધી તે આત્મશક્તિઓનો અધિષ્ઠાતા કદી બની શકતો નથી. શુકદેવ કહ્યું :- હું દેહધારી કૃષ્ણપ્રભુમાં દૃષ્ટિ ન રાખતાં પરમકૃષ્ણ પરમેશ્વરમાં દૃષ્ટિ રાખી જે ખેચી લે છે અને સર્વ કાર્ય કરાવે છે એને ચેતનાષક્તિ પ્રભુકૃષ્ણ કહું છું

જેમાં પોતાનું અસ્તિત્વ મિટાઈ દઈ એટલે અહમત્વ ત્યજી પ્રભુમાં લય થવાની ઈચ્છા છે તેનું નામ “અર્પણ” છે. પ્રભુ પ્રાપ્તિ માટે આત્મા, ચાતક વર્ષા માટે તલસે છે તેમ તલસી (આતુરતાથી તરફડવું યા અતિ આતુર હોવું) રહી, મનસાતપથી તપવું તે “તર્પણ” છે. તેથી પ્રાચીન સમયમાં કોઈ કર્મ અને ફળ બ્રહ્માર્પણ એટલે પરમ્બ્રહ્મને અર્પણ થતાં અને પુરાણ સમયમાં કૃષ્ણાર્પણ થતાં ત્યારે અર્વાચીન સમયમાં તેથી ઊલટી રીતે સ્વાર્પણ (પોતાના સ્વાર્થ માટે) થાય છે તેથી હું કર્તા હું ભોક્તા, હું શ્રેષ્ઠ, હું મહાન તથા હું ફળ સુખ ભોગવીશ અને સંસાર સુખની આકાંક્ષાઓમાં જ સંપતિ, સમૃદ્ધિ અને સંતતિની પ્રાપ્તિમાં જ મશગૂલ રહેવાવાળા ત્યાગરહિત અને માંગથી ભરપૂર જમાનામાં સમર્પણનો અર્થ અને હેતુ સમજાવવો અગર સમજી શકાવો મુશ્કેલ છે. છતાં સ્પષ્ટ દાખલો છે કે :- લગ્ન વખતે જે પુરુષ સ્વપત્નીમાં પોતાનું સમર્પણ કરતો નથી તે અન્ય સ્ત્રીઓના મિલનની આકાંક્ષા સેવે છે, પોતાનો ધર સંસાર સળગાવે છે અને સ્વપત્નીને અનેક પ્રકારે દુઃખી કરે છે અગર બીજું કોઈ દુઃખ ન દે તો પણ માનસિક આઘાતોનું અસહ્ય દુઃખ ભક્તમાન કરાવે છે. જ્યાં સ્ત્રી યા પુરુષ બેમાંથી એકના કુદરતી પ્રેમની ઊણપ (ઓછો) હોય છે ત્યાં જો લગ્ન થાય, ઘર ચલાવાય છતાં પ્રેમમાં અને સાચા સુખમાં આગ ચંપાયેલી હોય છે અને છેવટે ત્યાં જુદા પડી વિભક્ત (જુદા પડવાની) થવાની અગર ગુપ્ત દુરાચાર સેવવાની આગર છૂટાછેડાની હદ સુધી પહોંચવું જ પડે છે. પરંતુ પુરુષના કરતાં સ્ત્રીઓમાં હિંદુસાંસ્કૃતિકનું (હિંદુ સંસ્કૃતિને લગતું) જો માતાપિતા દ્વારે અવતરણ (ઊતર્યું હોય) થયું હોય તો લગ્ન થયેલ પતિ માટે માત્ર દેહનું નહિ પણ મનનું સ્વેચ્છાથી અથવા લોકલાજથી પણ સમર્પણ વધુ શ્રેષ્ઠ હોય છે. જે સ્ત્રીઓ પોતાનું સ્વાર્પણ પતિમાં કરતી નથી તે સ્ત્રીઓ લગ્ન પહેલાં કાંતો વધુ ઉચ્છૃંખલ (ઉછાંછળું યા ઉદ્વૃત) આગર સ્વેચ્છાચારી અગર દુરાચારી હોય તો જ તે સ્વાર્પણ કરી શકતી નથી, પરંતુ તે સાથે ઈચ્છિત લગ્નને બદલે અનિચ્છિત (ન ઈચ્છેલું) લાકડેમાંકડું બેસાડવાના લગ્ન ન હોય પણ આંતર લગ્ન હોય તો જ સ્વાર્પણ થાય છે. પ્રાચીન સમયના ઈતિહાસો વૃદ્ધ, રોગી અગર અલ્પ સમયમાંમૃત્યુ પામનારપતિ સાથે લગ્ન કરીને, નારીઓએ પોતાના પતિને વૃદ્ધમાંથી યુવાન, રોગીમાંથી નિરોગી અને અલ્પ જીવીને પુનર્જીવન પ્રાપ્ત કરનાર જીવીને બનાવ્યા છે. તેજ પ્રતાપ પ્રથમ સાચું અને પૂરું સ્વાર્પણ અને તેમાંથી ફળરૂપ ઉત્પન્ન થતું અસતીત્વ અને તન, મન, વચનથી પતિને ચાહવા, પૂજવા ઉપરાંત એક ભવ નહિ પણ સાત સાત ભવ સુધીના સંબંધની દૃષ્ટિ વડે આત્માનું પણ સમર્પણ થતું, તેથી સતીત્વમાં સાચી આત્મશ્રદ્ધા પ્રગટતી અને તે પ્રભાવથી ભાવી નિર્માણો પણ પલટાઈ જતા. કેટલાક લોકો આ સાચી માન્ય શ્રદ્ધાને મિથ્યા કલ્પના યા આવેશ માને છે, પરંતુ જે દેહથી ન દેખાય પણ (જેમ મરચાંની તીખાશ, ખાંડ-ગોળનું ગળપણ પ્રત્યક્ષ નરી આંખેદેખાંતા નથી પણ માત્ર અનુભવથી જ જણાય છે) તેમ આત્માથી આત્મશ્રદ્ધાનું ફળ અનુભવાય છે.

(વધુ આવતા અંકે)

ॐ प्रणवाधिवक्ता मोक्षमागार्य सद्गुरुश्री रमुजुलाल जन्म जयंति महोत्सव

परमपूज्य सद्गुरुश्री जन्म शतामृत महोत्सव वर्षना
उपक्रमे आ उत्सवने विशिष्ट रीते प्रभु परमात्मा,
सद्गुरुश्रीओ तथा परमपूज्य गुरुमहाराजश्रीनी कृपा, दया,
आज्ञा अने आशीर्वाद्ये ता.२८-०८-२०१८ अने
ता.२९-०८-२०१८ अम जे दिवस वल्लभाश्रम, अनावल
मध्ये आनंद पूर्वक उजववामां आवशे.

ॐ गुरुवर महालक्ष प्रयोग

उपरोक्त प्रयोगनुं आयोजन ता.३०-०८-२०१८
थी ता.०४-१०-२०१८ अम दिन-५ माटे वल्लभाश्रम
अनावल मध्ये करवामां आवेल छे. प्रयोग जाणतनी पत्रिका
जहार पाडवामां आवेल छे जे वांची समजु पात्रता धरावता
दरेक मुमुक्षुओअे आ प्रयोगनो लाभ लेवा विनंती छे.

उपरोक्त कार्यक्रममां भाग लेवा र्छता मुमुक्षुओअे
वल्लभाश्रम मध्ये ता.२७-०८-२०१८ ने शुक्रवारनी सांज
सुधीमां आवी रहेवुं.

છૂટક નકલ રૂા. ૬-૦૦
વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૭૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095
Postal Regd. No. GAMC-1507/2015-2017 Valid up 31-Dec-2017
Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month
Licence to post without Prepayment No.
CPMG/GJ/129/2015-17 Valid upto 31-12-2017

“ભલે ગમે તેમ હોય પણ આત્માને નિષ્કામ ભક્તિ જેવું ઉત્તમપદ ગ્રહણ કરી તે કર્યા સિવાય છૂટકો નથી, અને જ્યાં સુધી નિષ્કામ ભક્તિ થતી નથી, ત્યાં સુધી સર્વથી છેલ્લા પ્રકારની (નવમા પ્રકારની) ઉત્તમોત્તમ પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ થઈ શકતી નથી. કેમકે સ્નેહ વડેજ સંસાર છે, અને સ્નેહ નથી તો સંસાર નથી. અને વૈરાગ્ય વડેજ આત્મોદ્ધાર છે, કેમકે જે આત્મામાં વૈરાગ્ય નથી, માયા પ્રત્યે અભાવ થયોનથી, તેવા તમામ ભક્તો માયિક સુખનેજ માગ્યા કરવાના, પરંતુ શુદ્ધ ભક્તો તો માયાનું સહાય તેટલું દુઃખ પડે તોપણ માયાનું લવલેશ (જરાપણ યા તલમાત્ર યા થોડું) પણ સુખ માગવાના નહિ.”

વર્ષ - ૧૫, અંક - ૮, સવંત ૨૦૭૫ શ્રાવણ વદ ૧૧ પ્રસિધ્ધ તા.૨૭-૦૮-૨૦૧૯ મંગળવાર

માલિક, મુદ્રક/પ્રકાશક અને તંત્રી : જયવર્ધન રમુજીલાલ વ્યાસ

વલ્લભવાડી રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.
દ્વારા તા.૨૭-૦૮-૨૦૧૯ ના રોજ પ્રસિધ્ધ કર્યું.

ચેતવણી કાર્યાલય

: વલ્લભવાડી, રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.

મુદ્રણ સ્થળ

: ભવાની ઓફસેટ, ૩/૨૦, કૈલાસ એસ્ટેટ, ઓઢવ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૧૫.